

TANTÁRGYI PROGRAM

Tantárgy neve: Nemzetközi közgazdaságtan		Tantárgy Neptun kódja: GTGKG1231BNV Tárgyfelelős intézet: Gazdaságelméleti és Módszertani Intézet Tantárgyelem: kötelezően választandó
Tárgyfelelős: Bartha Zoltán, egyetemi docens, zolib@hu.inter.net, A4/418		
Közreműködő oktató(k): -		
Órák időpontja és helye:		Előadás: Hétfő 12:00-12:50, XXXIII. Gyakorlat: Ld. tematika vége
Javasolt félév: 3Ő		Előfeltétel: Makroökonómia aláírás, GTGKG1122BN
Óraszám/hét: 1+1		Számonkérés módja: aláírás, kollokvium
Kreditpont: 3		Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy a nyitott gazdaságok közgazdasági összefüggéseit mutatja be, és ezáltal segít a hallgatók elemzőképességének fejlesztésében. A tárgy célja, hogy megmutassa a külkereskedelem nem kézenfekvő előnyeit, a protekcionista lépések egyéni és közösségi jólétre gyakorolt hatását.		
Fejlesztendő kompetenciák:¹ tudás: T1, T2, T6 (NG), T10 (GM, KM) képesség: K2 (EEF, GM, KM, NG, PSZ), K3 (GM, NG) attitűd: A2, A3 (GM) autonómia és felelősség: AF1 (EEF, PSZ), AF2 (GM, KM), AF3 (NG)		
Tantárgy tematikus leírása:		
Előadás:		Gyakorlat:
09-10	Nemzetközi gazdaságtan – elmélet és gyakorlat. Nemzetközi kereskedelem és nemzetközi szakosodás vizsgálata	Ricardói modell – Kérdések és feladatok a munkaráfordításon és munkatermelékenységen alapuló kereskedelemmel kapcsolatban
09-17	A munkavégzés hatékonysága és a munkatermelékenységben rejlő előny. Adam Smith elképzelései a termelékenység fokozásáról és az abszolút előnyök elmélete	
09-24	Eltérő fejlettségű országok közötti kereskedelem lehetőségei. Bevezetés a komparatív előnyök elméletébe	Többtényezős modellek – A konkáv termelési lehetőségek határa; Tényezőárak és komparatív előnyök
10-01	A komparatív előnyök továbbgondolása. Többtényezős gazdaság feltételezése – specifikus tényezők modellje.	
10-08	Továblépés a specifikus tényezőktől – a Heckscher-Ohlin-modell	Alapmodell – termelés és fogyasztás meghatározása
10-15	A külkereskedelem alapmodellje. A gazdasági növekedés hatása az országok cserearányaira.	

¹ A kompetenciák jelölésében a sorszám a szakok képzési és kimeneti követelményeiben (KKK) szereplő sorrendet jelenti, T: tudás, K: képesség, A: attitűd, AF: autonómia és felelősség. Olyan tárgy esetében, amelyet több szakon is oktatnak egyszerre, az igényelt/fejlesztett kompetencia sorszáma szakonként kerül megadásra. A sorszám mellett zárójelben található a szakok rövidítése: (EEF: emberi erőforrások, GM: gazdálkodási és menedzsment, KM: kereskedelem és marketing, NG: nemzetközi gazdálkodás, PSZ: pénzügy és számvitel, TV: turizmus-vendéglátás).

10-22	Oktatási szünet	Alapmodell – nemzeti jövedelem, kibillent növekedés
10-29	1. zárthelyi dolgozat (nem kötelező)	
11-05	A szabadkereskedelem korlátozása – miért alkalmaznak az egyes országok protekcionista eszközöket? Gazdaságtörténeti visszatekintés: merkantilizmus, klasszikus, neoklasszikus és keynesi elképzelések a nemzetközi kapcsolatokról.	Protekcionizmus – Vámok jövedelemátcsoportosító és jóléti hatása
11-12	Kereskedelempolitikai eszközök. Vámok hatása egy kis országra. Vámok hatása a nagy országokra	
11-19	A vámok politikai gazdaságtana	Protekcionizmus – Nemtarifális eszközök jövedelemátcsoportosító és jóléti hatása
11-26	A nemzetközi kapcsolatok nyilvántartása: nemzetközi fizetési mérleg	
12-03	Árfolyamok, árfolyamrendszerek és protekcionizmus. A kamatparitási megközelítés	A folyó fizetési mérleg összeállítása; Árfolyammodellek, és a kamatparitási elv
12-10	2. zárthelyi dolgozat (nem kötelező)	

Javasoljuk az előadások és gyakorlatok rendszeres látogatását, ugyanis a vizsgán felmerülő kérdések és problémák megoldásának logikájával ott lehet megismerkedni. A kérdések nagyobb része a tárgyi tudást teszteli, egy kisebb részük esetében viszont az anyagra való szélesebb rálátás, a közgazdasági gondolkodás logikája segít a megoldásban.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Az aláírás megszerzése: Az aláírás megszerzése automatikus, viszont két opcionális zárthelyi megírásával a hallgatók megkönnyíthetik a félévvégi jegy megszerzését. A zárthelyi (melynek felépítése hasonló a vizsgáéhoz, és megírása a félév közepére, ill. az utolsó tanítási hétre időzített) igaz-hamis állításokat, definíciókat, számpéldákat és egy összefüggés ábrán való levezetését tartalmazza. Az elmélet és a számpéldák aránya kb. 50-50%. A ZH eredmények 50-50%-ban beszámíthatók a vizsgánál, amennyiben mindkét zárthelyi eredménye legalább elégséges.

A vizsgára bocsátás feltétele: aláírás megszerzése és az előtanulmányi követelmények teljesítése

Kollokvium teljesítésének módja, értékelési szempontjai:

Írásbeli vizsga, ötfokozatú (1-5): jeles (22-24 pont); jó (19-21); közepes (16-18); elégséges (12-15); elégtelen (0-11)

A vizsga időtartama 45 perc; a vizsgán a hallgatók számológépet használhatnak

Kötelező irodalom:

Bartha Zoltán – Sáfrányné Gubik Andrea: Nemzetközi gazdaságtan. Miskolci Egyetem, 2011.
Az előadások anyaga – feladatgyűjtemény. Letölthető: <http://gtk.uni-miskolc.hu/gei/BAnkozi>
Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: International Economics: Theory and Policy: 1-376. old. Pearson, 2008

Ajánlott irodalom:

Csáki György: A nemzetközi gazdaságtan és a világgazdaságtan alapjai. Napvilág Kiadó
Charles van Marrewijk: International economics: Theory, Application and Theory. Oxford 2007
James Gerber: International economics. Pearson, 2007

Gyakorlatok beosztása, helye és témája

Téma	Hétfő 13:00-14:30 XXXIII.	Szerda 14:00-15:30 A1/308	Csütörtök 8:00-9:30 A1/315
<i>Ricardói modell – Kérdések és feladatok a munkaráfordításon és munkatermelékenységen alapuló kereskedelemmel kapcsolatban</i>	09/10	09/12	09/13
<i>Többtényezős modellek – A konkáv termelési lehetőségek határa; Tényezőárak és komparatív előnyök</i>	09/24	09/26	09/27
<i>Alapmodell – termelés és fogyasztás meghatározása</i>	10/08	10/10	10/11
<i>Alapmodell – nemzeti jövedelem, kibillent növekedés</i>	szünet	10/24	10/25
<i>Protekciónizmus – Vámok jövedelemátcsoportosító és jóléti hatása</i>	11/05	11/07	11/08
<i>Protekciónizmus – Nemtarifális eszközök jövedelemátcsoportosító és jóléti hatása</i>	11/19	11/21	11/22
<i>A folyó fizetési mérleg összeállítása; Árfolyammodellek, és a kamatparitási elv</i>	12/03	12/05	12/06